



## TGM: A pesti sajtó sötét titka

2013 október 25. Flag

### Szöveg méret

Mentés

- 
- 
- 

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A magyarországi választók nagy része „bizonytalan”. De nem abban bizonytalan, hogy a két tömb közül melyiket válassza, hanem inkább abban, hogy nem kellene-e hátat fordítania ennek az egésznek.

Bárki fölteheti magának a kérdést: miért annyira gy?lölköd?, negativista és nihilista a – kormánypárti és ellenzéki –

pesti sajtó tónusa? Miért uralkodhatik a kölcsönös megvetés, a sötét gyanú? Miért nem olvashatni dicséretet (vagy akár lanyha méltánylatot) úgyszólván soha úgyszólván senkiről? (S ha mégis, ez elkerülhetetlenül külföldi tárgyú: a *Magyar Nemzet* egyetlen igazán személyi kultuszos ódájának címzettje: Vlagyimir Vlagyimirovics Putyin, a fene a tek. szerk. guszusát!...)

Miért ez az acsarkodás mindenféle enyhület, simogató szellő, derős epizód nélkül?

A válasz a következő: a pesti kormánypárti sajtó mélyen megveti és utálja a kormánypártot, a pesti ellenzéki sajtó mélyen megveti és utálja az ellenzékét.



Mivel ezt – politikai szolidaritás és egyéb hasonló okok folytán – nincs kedve kimondani, marad az ellenfél egyre durvább szidalmazása (ez többé-kevésbé ?szinte), amelyet lelkileg súlyosbít és komorít a saját „oldala” iránti kiábrándult, csalódott, elkeseredett, reménytelen, de be nem vallott ellenségesség. A dolog nem teljesen szimmetrikus, hiszen a kormánypárti sajtónak az ellenzék mocskolása közben hébe-hóba meg kell védenie a kormány olyik intézkedését (bár ezt is inkább be-beírogató, az újságírószakmán kívüli értelmiségiek végzik a véleményrovatokban). Az ellenzéki sajtó – engedve saját jobb természetének – az *omertà* megszegésével egyre hangosabban röhög az ellenzéken, halkan sziszeg az ellenzék következtelenségén, marhaságain és erkölcsstelenségén.

De az alapeset – ezeknek a másodlagos különbségeknek a készséges elismerése mellett – az, amelyet leírtam.

A pesti sajtó sötét titka (tehát: a kormánypárt iránti néma utálat és megvetés a kormánypárti lapokban, portálokon, m?sorokban, az ellenzék iránti, egy kicsit kevésbé néma utálat és megvetés az ellenzéki lapokban, portálokon és m?sorokban) ezen a kölcsönös és általános, kétségbeejtő és ijesztő ürességen kívül, legalábbis közvetve céloz, utal valami fontosabbra.

Arra jelesül, hogy a hivatalos, *mainstream* polgári politika erkölcsi és társadalmi energiái kimerültek. Intellektuálisan nem lehet többé komolyan venni. A kritikus és gondolkodó „kormánypárti” és „ellenzéki” honpolgárok egyre kedvetlenebbül, egyre szkeptikusabban szánják el rá magukat, hogy már megint a (nekik) „kisebbik rosszra” szavazzanak (különösen, hogy a rendkívül aránytalan új választási rendszer lehetetlenné és/vagy értelmetlenné teszi a protesztzavazatot). Csak a negatív politikai érzelmek autentikusak („már nehogy folytassa Orbán!”, „Isten ?rizz, még visszajönnek Gyurcsányék!”), azt mindenki tudja, hogy a haza nem derül fényre, akárhogy végz?djék ez

a provinciális, bárgyú kakaskodás.

Megfigyelhet? Nyugaton, de a Magyarországon kívül es? Kelet-Európában is, hogy az érdemleges politikai gondolkodás (beleértve ebbe a színvonalas politikai esszéírást és publicisztikát is, nem pusztán az elméletibb hajlandóságú m?veket) egyre kevesebbet tör?dik az *establishment* árnyalataival és hétköznapi ténykedésével. A különféle, egymással világnézetileg és stílusban egyre inkább összetéveszthet? európai kormányok antiszociális, rasszista, környezetromboló, kultúraellenes lépéseivel szembeni fölháborodás igen gyakran dagad orkánná – anélkül, hogy a valószínűleg hasonló húzásokra készül?d? hivatalos ellenzék iránti rokonszenv növekednék.

A nálunk még mindig (immár korszer?tlenül) „civil társadalom”-nak becézett, legutolsónak Magyarországon bontakozó *Fundamentalopposition*, rendszerellenzék mind közönyösebb a hivatalos irányzatok iránt. És nemcsak azért, amit [korábban írtam](#) az európai politikusok robotszer?ségér?l, bár ez is jellemz?, hanem azért, mert az 1989-ben (kivételesen a mi hatásunkra) elkezd?dött világtörténelmi periódus – a polgári demokrácia megújulása, töltekezése friss legitimációval – véget ért. A keretében még úgy-ahogy megfogalmazható alternatívák tétje hétr?l hétre alacsonyabbnak tetszik. A Magyarországon rohamosztagos bakancsral szétrúgott alkotmányosságért és alapjogi szisztémaért a nép egyetlen könnyet sem ejtett. Szemben a liberális közírás sejtelmével és sejtetésével, ezért aligha a magyar nép hibás. (Mint ahogy az Orbán miniszterelnökt?l a *Népszabadság* hétvégi mellékletéig ünnepelet gr. Bethlen István korhadt kormányrendszerének h?sies megmentése se volt várható a magyar népt?l; pedig aztán jött Gömbös, Imrédy, Sztójay, Szálasi.)

Az 1989 óta kialakult politikai demokrácia képtelen volt megvalósítani a demokrácia legfontosabb aspektusát, azaz *a nép befolyását az államügyekre*. Az Orbán-rezsim ezt csak nyilvánvalóvá teszi, brutálisan kimondja, s ront rajta annyit, amennyit még lehet. Az 1989 utáni kelet-európai polgári demokrácia a nép tudomására hozta korábban is, hogy a politikától a nép orra fokhagymás; az elitek kormányzását a liberálisok szerint az egyéni jogok ellensúlyozzák. De még ha valóban tiszteletben tartották is volna az egyéni jogokat a korábbi kormányzatok (amennyiben meggy?z?désesen és hitelesen szabadelv?ek lettek volna), az egyéni jogok széleskör? politikai jogok (népi részvétel) nélkül – magukban – nem jelentenek demokráciát.

Gr. Tisza István rendszerében (amely az els? volt azoknak a magyarországi rezsimeknek a sorában, amelyek viharos nemzetközi fölháborodást keltettek) is voltak egyéni jogok, pedig a tragikus sorsú államférfi a demokrácia nyílt és ékesszóló ellensége volt, aki következetesen és mély hittel gy?lölte és nézte le a magyar köznépet (no meg az általa csend?rileg elnyomott nemzetiségeket). Az 1914-ben végképp levitézlett arisztokratikus liberalizmus – pláne arisztokrácia és el?kel? nagypolgárság híján – sikertelen és paradox föltámadása, majd elsajátítása a világnézet nélküli, részben pártállami gyöker? hivatalnokság által nem vezethetett sehová, csak ehhez a mélyponthoz. (*Mea* nekem is *culpa*.)

A mai kelet-európai meg magyarországi társadalom alapvet?en plebejus, egalitárius társadalom. Az egyenl?tlenség és a társadalmi igazságtalanság mégiscsak uralkodó pátosza fönntarthatatlan lenne *a biopolitikai posztfasizmus* – a cigányokkal szembeni fajgy?lölet, az antiszemitizmus, az öregekkel szembeni exterminista attit?d, a n?ellenesség, a homofóbia, a gyerekek iránti össznépi közöny és egyebek – nélkül. De ezek patológiák, amelyekkel a népi részvételre, politikai jogokra, azaz az egalitárius demokratizmusra támaszkodó új közéletben (amelynek nyoma sincs egyel?re) meg lehetne küzdeni. De ha a lecsúszástól joggal retteg? középosztálynak, az apátiába süllyedt munkásosztálynak, a dögl?d? *underclass*-nak emberi jogokat és toleranciát prédikál a g?gös szabadelv? elit, csak haragra, legjobban esetben ingerült legyintésre számíthat.

A pesti sajtó – no meg majdnem az egész magyarországi értelmiség – sötét titka, hogy bár nem szívesen, nem jókedvében, de belátta: a viaskodó hivatalos politikai tömbök (ha nem is egyformák teljesen) kaotikus és modortalan „vitája” semmiféle kiutat nem kínál.

A magyarországi választók nagy része „bizonytalan”. De nem abban bizonytalan, hogy a két tömb közül melyiket válassza, hanem inkább abban, hogy nem kellene-e hátat fordítania ennek az egésznek. A politikai csatákat a fölszínen vívó politizáló értelmiség és az újságírószakma ebben az értelemben szintén bizonytalan, bár az egyre irrelevánsabb pártküzdelmekben most talán még van – megvetett és kikacagott – favoritja.

Óriási ütközet lesz, de az utolsó. Az utolsó, amellyikkel még tör?dött valaki.

<http://hvg.hu> - Tamás Gáspár Miklós



## Ajánló